

Sbírka soudních rozhodnutí

USNESENÍ SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

14. listopadu 2013*

„Směrnice 93/13/EHS — Článek 99 jednacího řádu Soudního dvora — Spotřebitelské smlouvy — Smlouva o hypotečním úvěru — Řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou — Pravomoc vnitrostátního soudu příslušného pro vykonávací řízení — Nepřiměřené podmínky [zneužívající klauzule] — Kritéria pro posouzení“

Ve spojených věcech C-537/12 a C-116/13,

jejichž předmětem jsou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podané Juzgado de Primera Instancia e Instrucción n° 1 Catarroja (Španělsko) a Juzgado de Primera Instancia n° 17 de Palma de Mallorca (Španělsko), rozhodnutími ze dne 15. listopadu 2012 a ze dne 26. února 2013, došlými Soudnímu dvoru dne 26. listopadu 2012 a dne 11. března 2013, v řízeních

Banco Popular Español SA

proti

Marii Teodolindě Rivas Quichimbo,

Wilmaru Edgarovi Cun Pérezovi (C-537/12),

a

Banco de Valencia SA

proti

Joaquínu Valleperas Tortosovi,

Maríi Ángeles Miret Jaume (C-116/13),

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano (zpravodaj), předseda senátu, A. Borg Barthet, E. Levits, M. Berger a S. Rodin, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generální advokátky, rozhodnout usnesením s odůvodněním, v souladu s článkem 99 jednacího řádu Soudního dvora,

* -Jednací jazyk: španělština.

vydává toto

Usnesení

- 1 Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách [zneužívajících klauzulích] ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. L 95, s. 29; Zvl. vyd. 15/02, s. 288, dále jen „směrnice“).
- 2 Tyto žádosti byly podány v rámci dvou sporů, zaprvé sporu mezi společnostmi Banco Popular Español SA (dále jen „Banco Popular“) a M. T. Rivas Quichimbo a W. E. Cun Pérezem, a zadruhé sporu mezi společnostmi Banco de Valencia SA (dále jen „Banco de Valencia“) a J. Valldeperas Tortosou a M. A. Miret Jaume, ve věci vymáhání nezaplacených dluhů vzniklých na základě smluv o hypotečním úvěru uzavřených mezi uvedenými účastníky.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Šestnáctý bod odůvodnění směrnice 93/13 zní takto:

„[...] že požadavek přiměřenosti může být uspokojen prodávajícím nebo poskytovatelem, jestliže jedná poctivě a přiměřeně s druhou stranou, jejíž oprávněné zájmy musí vzít v úvahu.“
- 4 Článek 3 uvedené směrnice stanoví:

„1. Smluvní podmínka [klauzule], která nebyla individuálně sjednána, je považována za nepřiměřenou [zneužívající], jestliže v rozporu s požadavkem přiměřenosti způsobuje významnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran, které vyplývají z dané smlouvy, v neprospěch spotřebitele.

2. Podmínka [Klauzule] je vždy považována za nesjednanou individuálně, jestliže byla sepsána předem, a spotřebitel proto nemohl mít žádný vliv na obsah podmínky [klauzule], zejména v souvislosti s předem sepsanou běžnou smlouvou.

[...]

3. Příloha obsahuje informativní a nevyčerpávající seznam podmínek [klauzulí], které mohou být pokládány za nepřiměřené [zneužívající].“
- 5 Článek 4 odst. 1 uvedené směrnice stanoví:

„Aniž je dotčen článek 7, posuzuje se nepřiměřenost smluvní podmínky [zneužívající povaha smluvní klauzule] s ohledem na povahu zboží nebo služeb, pro které byla smlouva uzavřena, a s odvoláním na dobu uzavření smlouvy s ohledem na všechny okolnosti, které provázely uzavření smlouvy, a na všechny další podmínky [klauzule] smlouvy nebo jiné smlouvy, ze kterých vychází.“
- 6 Článek 6 odst. 1 téže směrnice zní takto:

„Členské státy stanoví, že nepřiměřené podmínky [zneužívající klauzule] použité ve smlouvě uzavřené prodávajícím nebo poskytovatelem se spotřebitelem nejsou podle jejich vnitrostátních právních předpisů pro spotřebitele závazné a že smlouva zůstává pro strany závaznou za stejných podmínek, může-li nadále existovat bez dotýcných nepřiměřených podmínek [zneužívajících klauzulí].“

7 Článek 7 odst. 1 směrnice 93/13 stanoví:

„Členské státy zajistí, aby v zájmu spotřebitelů a konkurentů existovaly přiměřené a účinné prostředky zabraňující dalšímu používání nepřiměřených podmínek [zneužívajících klauzulí] ve smlouvách, které uzavírají prodávající nebo poskytovatelé se spotřebiteli.“

8 Příloha této směrnice obsahuje v bodě 1 výčet klauzulí uvedených v čl. 3 odst. 3. Tato příloha zní takto:

„1. Podmínky [klauzule], jejichž cílem nebo následkem je:

[...]

e) požadavek na spotřebiteli, který neplní svůj závazek, aby platil nepřiměřeně vysoké odškodné;

[...]

g) možnost, aby prodávající nebo poskytovatel ukončil smlouvu s platností na dobu neurčitou bez patřičného oznámení [bez patřičné výpovědní lhůty], s výjimkou případů, kdy pro to existují závažné důvody.

2. Oblast působnosti pododstavců g), j) a l)

a) Pododstavec g) není na překážku podmínkám [klauzulím], jimiž si poskytovatel finančních služeb vyhrazuje právo jednostranně ukončit bez oznámení [bez výpovědní lhůty] smlouvu s platností na dobu neurčitou, je-li k tomu pádný důvod, za předpokladu, že se po poskytovateli vyžaduje, aby neprodleně informoval druhou smluvní stranu nebo strany.

[...]“

Španělské právo

9 Ochrana spotřebitelů před zneužívajícími klauzulemi byla ve španělském právu nejprve zajištěna zákonem 26/1984 o ochraně spotřebitelů a uživatelů (Ley General 26/1984 para la Defensa de los Consumidores y Usuarios) ze dne 19. července 1984 (BOE č. 176 ze dne 24. července 1984, s. 21686).

10 Uvedený zákon byl poté změněn zákonem 7/1998 o obecných smluvních podmínkách (Ley 7/1998 sobre condiciones generales de la contratación) ze dne 13. dubna 1998 (BOE č. 89 ze dne 14. dubna 1998, s. 12304), který provedl do vnitrostátního španělského práva směrnici 93/13.

11 Nakonec byl zákon o ochraně spotřebitelů a uživatelů, ve znění zákona 7/1998 o obecných smluvních podmínkách, kodifikován královským nařízením s mocí zákona 1/2007 o přepracovaném znění obecného zákona o ochraně spotřebitelů a uživatelů a souvisejících zákonů (Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias) ze dne 16. listopadu 2007 (BOE č. 287, ze dne 30. listopadu 2007, s. 49181).

12 Podle článku 82 uvedeného královského nařízení s mocí zákona platí:

„1. Za zneužívající se považují všechny smluvní klauzule, které nebyly individuálně sjednány, a veškeré praktiky, které nebyly výslovně schváleny, jestliže v rozporu s požadavkem dobré víry způsobují významnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran, které vyplývají z dané smlouvy, v neprospěch spotřebitele a uživatele.“

[...]

3. Zneužívající charakter smluvní klauzule se posuzuje s ohledem na povahu zboží nebo služeb, pro které byla smlouva uzavřena, a s ohledem na všechny okolnosti, které provázely uzavření smlouvy, a na všechny další smluvní klauzule nebo klauzule jiné smlouvy, ze kterých vychází.

4. Za zneužívající se bez ohledu na ustanovení obsažená v předchozích odstavcích považují v každém případě takové klauzule, které v souladu s ustanoveními článků 85 až 90 včetně:

- a) podřizují danou smlouvu vůli prodávajícího nebo poskytovatele,
- b) omezují práva spotřebitelů a uživatelů,
- c) vedou k nedostatečné reciprocitě smlouvy,
- d) ukládají spotřebiteli a uživateli nepřiměřené záruky nebo mu bezdůvodně ukládají důkazní břemeno,
- e) jsou nepřiměřené ve vztahu ke sjednání a plnění smlouvy, nebo
- f) porušují pravidla pro určení soudní příslušnosti a platné právní předpisy.“

13 Zákon 1/2000 ze dne 7. ledna 2000 o občanském soudním řádu (Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil), ve znění platném ke dni podání návrhu v původním řízení, v knize III hlavě IV kapitole V nadepsané „Zvláštnosti výkonu rozhodnutí týkajícího se majetku, který byl zatížen hypotékou nebo byl zastaven“, a to zejména v článcích 681 až 698, upravuje řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou.

14 Článek 695 občanského soudního řádu stanoví:

„1. V řízeních podle této kapitoly může povinná osoba, vůči níž je veden výkon rozhodnutí, vznést námitku proti výkonu rozhodnutí, jen pokud se opírá o následující důvody:

- 1.^a zánik zajištění nebo zajištěné pohledávky, pokud je předloženo potvrzení z evidence, z něhož vyplývá, že došlo k zániku hypotéky nebo případně k zániku zástavního práva bez skutečné držby věci, nebo notářská listina potvrzující příjem platby nebo zánik zajištění;
- 2.^a chybu při výpočtu splatné částky, jestliže se v případě zajištěné pohledávky jedná o konečný zůstatek na účtu mezi oprávněným a povinným, vůči němuž je veden výkon rozhodnutí. Povinná osoba, vůči níž je veden výkon rozhodnutí, musí předložit výpis z účtu, přičemž námitka je přípustná pouze za předpokladu, že zůstatek vykázaný na tomto výpise se liší od zůstatku, který vyplývá z výpisu předloženého oprávněnou osobou, která navrhuje výkon rozhodnutí.

[...]

3.^a [...] existenci jiné záruky nebo hypotéky [...] zapsané před vznikem závazku, který je důvodem k danému řízení, spolu s dokladem o příslušném zápisu v rejstříku.

2. Byla-li vznesena námitka podle předchozího odstavce, soudní úředník přeruší výkon rozhodnutí a předvolá účastníky řízení k jednání před soudem, který vydal příkaz k výkonu rozhodnutí. Předvolání k soudu musí být uskutečněno alespoň čtyři dny přede dnem předmětného jednání. Soud na jednání vyslechne účastníky řízení, připustí písemnosti, které byly předloženy, a druhý den vydá formou usnesení příslušné rozhodnutí.

[...]“

15 Článek 698 občanského soudního řádu stanoví:

„1. O jakékoli námitce vznesené dlužníkem, třetí osobou, která je držitelem, nebo jinou zúčastněnou osobou, včetně námitek, které se týkají neplatnosti exekučního titulu, jakož i splatnosti, určitosti, zániku nebo výše pohledávky, na které se nevztahují předchozí články, bude rozhodnuto v příslušném řízení, aniž to povede k přerušení nebo zastavení řízení upraveného v této kapitole.

[...]

2. V okamžiku podání námítky podle předchozího [bodu], nebo v průběhu řízení zahájeného na základě takové námítky, lze požádat o zajištění účinnosti rozsudku vydaného v rámci tohoto řízení prostřednictvím zadržení celé částky, která má být zaplacená věřiteli v souladu s postupem upraveným v této kapitole, anebo její části.

Soud na základě předložených podkladů nařídí soudním příkazem uvedené zadržení, pokud pokládá uplatněné důvody za dostatečné. Není-li žadatel zjevně dostatečně solventní, soud ho nejprve požádá o složení dostatečné záruky za úroky z prodlení a případné další nároky na náhradu škody způsobené věřiteli.

3. Pokud věřitel ke spokojenosti soudu zajistí částku, která byla zadržena na základě postupu podle prvního odstavce, rozhodnutí o zadržení se zruší.“

16 Článek 131 zákona o hypotékách (Ley Hipotecaria), ve znění platném v době rozhodné z hlediska skutečností v původním řízení, jehož konsolidované znění bylo schváleno nařízením ze dne 8. února 1946 (BOE č. 58 ze dne 27. února 1946, s. 1518), stanoví:

„Předběžné zápisy návrhu na zrušení hypotéky nebo jiné zápisy, které nebyly provedeny na základě některého z případů, které mohou vést k přerušení výkonu rozhodnutí, budou zrušeny zrušovacím usnesením podle článku 133 za předpokladu, že se takové zápisy uskutečnily po provedení marginální poznámky o vystavení dokladu o závazku. Listina týkající se příjmu hypoteční platby může být zapsána až poté, co byl výše uvedený marginální zápis předtím zrušen soudním nařízením vydaným za tímto účelem.“

17 Článek 153a zákona o hypotékách stanoví:

„[...] Smluvní strany se mohou dohodnout, že splatnou částkou bude v případě výkonu rozhodnutí částka, jejíž výši stanoví úvěrová instituce způsobem, který si smluvní strany dohodly.

Při uplynutí doby splatnosti dohodnuté smluvními stranami nebo na konci jakéhokoli prodloužení může být proveden výkon rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou podle článků 129 a 153 tohoto zákona a obdobných ustanovení občanského soudního řádu.“

Spory v původním řízení a předběžné otázky

Věc C-537/12

18 Dne 28. května 2005 podepsali W. E. Cun Pérez a M. T. Rivas Quichimbo smlouvu o úvěru ve výši 107 300 EUR, zajištěném hypotékou na rodinné obydlí.

19 Ode dne 31. října 2009 dlužníci úvěr nespláceli.

- 20 Na základě návrhu podaného společností Banco Popular dne 20. ledna 2012 Juzgado de Primera Instancia e Instrucción de Catarroja (soud prvního stupně č. 1, Catarroja) dne 8. února 2012 povolil výkon rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou a nařídil dlužníkovi, aby zaplatil 97 667,49 eur z titulu zbývající nesplacené částky jistiny a 17 962,02 eur z titulu úroků a poplatků.
- 21 Dne 18. května 2012 M. T. Rivas Quichimbo, zastoupená právním zástupcem určeným na základě její žádosti o právní pomoc, vznesla námitku proti výkonu rozhodnutí, přičemž uplatňovala zejména zneužívající povahu klauzule „o minimálním úroku“ v úvěrové smlouvě, která poskytovateli úvěru zajišťuje minimální úrokovou sazbu v případě, že referenční úroková sazba klesne pod stanovenou hodnotu, čímž se flexibilní úroková sazba v podstatě změní na pevnou úrokovou sazbu.
- 22 Na jednání dne 10. července 2012 uvedený právní zástupce zopakoval argument týkající se zneužívající povahy dotčeného smluvního ustanovení a společnost Banco Popular uvedla, že daný argument nespadá mezi důvody pro uplatnění námítky taxativně vyjmenované v článku 695 občanského soudního řádu, a že jej tedy povinná osoba musí uplatnit v příslušném nalézacím řízení.
- 23 V tomto kontextu Juzgado de Primera Instancia e Instrucción de Catarroja rozhodnutím ze dne 15. října 2012 informoval účastníky o svých pochybnostech ohledně souladu španělského procesního práva s právním rámcem stanoveným směrnicí 93/13, aby účastníci mohli v tomto ohledu předložit svá vyjádření.
- 24 Konkrétně uvedl, že pokud věřitel za účelem vymáhání zvolí řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou, lze zneužívající povahu ustanovení smlouvy o úvěru, na základě které vznikl vymáhaný dluh, uplatnit pouze pokud je před příslušným soudem zahájeno řízení ve věci samé, které nemá odkladný účinek. Vzhledem k tomu, že ve stadiu výkonu rozhodnutí nelze z úřední moci ani na návrh účastníka řízení posoudit zneužívající povahu smluvního ustanovení, je za těchto podmínek pro španělský soud mimořádně obtížné napravit nerovnováhu, která v řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou existuje mezi spotřebitelem a prodávajícím nebo poskytovatelem.
- 25 Španělské předpisy upravující uvedené řízení tedy narušují účinnost ochrany spotřebitele požadovanou směrnicí 93/13.
- 26 Toto zjištění vyplývá rovněž z bodu 53 rozsudku ze dne 14. června 2012 Banco Español de Crédito (C-618/10), v němž Soudní dvůr dospěl ke stejnému závěru ohledně procesního režimu platebního rozkazu, který platí ve Španělsku a „který soudu, jež o návrhu na vydání platebního rozkazu rozhoduje, znemožňuje posoudit z úřední povinnosti *a limine* či v jakémkoli jiném stadiu řízení zneužívající charakter klauzulí obsažených ve smlouvě uzavřené mezi prodávajícím nebo poskytovatelem a spotřebitelem, ačkoliv má k dispozici všechny k tomuto účelu potřebné informace o právním a skutkovém stavu, [...] v případě, že spotřebitel nepodá námitku“.
- 27 Za těchto podmínek se Juzgado de Primera Instancia e Instrucción de Catarroja rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) [M]á [být] směrnice 93/13 vyklád[ána] v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která soudu, který rozhoduje v řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou, jako je stanoveno v člancích 681 až 695 španělského [...] občanské[ho] soudní[ho] řádu, znemožňuje přezkoumat z úřední povinnosti či na návrh některého z účastníků řízení zneužívající povahu ustanovení obsaženého ve smlouvě uzavřené mezi prodávajícím nebo poskytovatelem a spotřebitelem, a to bez ohledu na to, zda spotřebitel vznesl námitku či nikoliv[?]

- 2) Nehledě na to, zda bude odpověď na výše uvedené otázky kladná nebo záporná, [...] má být směrnice 93/13 vyklád[ána] v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která soudu, který rozhoduje v řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou, jako je stanoveno v člancích 681 až 695 španělského [...] občanské[ho] soudní[ho] řádu, znemožňuje přerušit toto řízení v případě následného zahájení nalézacího řízení, v němž se požaduje, aby byla prohlášena zneužívající povaha určité smluvní podmínky obsažené ve smlouvě uzavřené mezi prodávajícím nebo poskytovatelem a spotřebitelem, která byla použita pro účely zahájení výše uvedeného řízení o výkonu rozhodnutí[?]"

Věc C-116/13

- 28 Prostřednictvím notářského zápisu o hypotečním úvěru ze dne 26. července 2007 uzavřeli J. Valleperas Tortosa a M. A. Miret Jaume se společností Banco de Valencia smlouvu o hypotečním úvěru ve výši 300 000 eur za účelem financování nákupu rodinného obydlí. V rámci téhož zápisu dlužníci zajistili úvěr zřízením zástavního práva k úvěrované nemovitosti.
- 29 Uvedená smlouva ve zvláštním ustanovení nazvaném „Předčasná splatnost hypotečního úvěru“ stanovila možnost, aby finanční instituce v případě nezaplacení jakýchkoli smluvních závazků odstoupila od smlouvy o úvěru bez předchozího upozornění a požadovala zaplacení zbývajících částek jistiny, úroků a poplatků. Podle uvedeného ustanovení může banka zejména vypovědět smlouvu již v okamžiku, kdy poprvé dojde k nezaplacení splátky, a nemuselí zohlednit předchozí dodržování smluvních závazků ze strany dlužníků.
- 30 Vzhledem k tomu, že dlužníci nezaplatili čtyři splátky za měsíce březen až červen 2012, společnost Banco de Valencia prohlásila úvěr za splatný a dne 5. června 2012 zahájila řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou s cílem dosáhnout zaplacení částky 279 540,58 eur z titulu zbývajících jistiny a prozatímně vypočtené částky 83 862,17 eur z titulu úroků z prodlení splatné od vyčíslení dlužné částky v notářském osvědčení připojeném k návrhu a výdajů a nákladů.
- 31 Jako soud příslušný k výkonu rozhodnutí vyjádřil Juzgado de Primera Instancia n° 17 de Palma de Mallorca (soud prvního stupně, Palma de Mallorca), stejně jako Juzgado de Primera Instancia e Instrucción de Catarroja n° 1, pochybnosti ohledně souladu španělského řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou se směrnicí 93/13. Na základě uvedeného řízení příslušný soud nemá pravomoc posoudit před rozhodnutím o nařízení výkonu rozhodnutí z úřední povinnosti zneužívající povahu ustanovení, takže jeho úkol je omezen na formální posouzení exekučního titulu a doprovodné dokumentace, a přerušit řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou v případě, že dlužník podá návrh na zahájení nalézacího řízení za účelem určení takové zneužívající povahy.
- 32 Juzgado de Primera Instancia n° 17 de Palma de Mallorca s ohledem na názor vyjádřený ve stanovisku generální advokátky Kokott ve věci Aziz (rozsudek ze dne 14. března 2013, C-415/11) uvedl, že daný procesní režim by mohl být v rozporu s režimem zavedeným směrnicí 93/13, jak ji vykládá ustálená judikatura Soudního dvora v dané oblasti (viz rozsudky ze dne 27. června 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Recueil, s. I-4941; ze dne 26. října 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Sb. rozh. s. I-10421; ze dne 4. června 2009, Pannon GSM, C-243/08, Sb. rozh. s. I-4713, a výše uvedený rozsudek Banco Español de Crédito). Z této judikatury totiž vyplývá, že vnitrostátní soud má vždy povinnost posuzovat z úřední povinnosti zneužívající povahu smluvního ustanovení spadajícího do působnosti uvedené směrnice, pokud má k dispozici informace o právním a skutkovém stavu, které jsou pro tyto účely nezbytné.

- 33 Kromě toho měl Juzgado de Primera Instancia n° 17 de Palma de Mallorca za to, že ve věci v původním řízení vyvstávají další otázky týkající se zejména výkladu pojmu „zneužívající klauzule“ s ohledem na čl. 3 odst. 1 a 3 uvedené směrnice, jakož i na bod 1 písm. e) a g) a bod 2 písm. a) její přílohy. Není totiž zřejmé, zda je klauzule, která je předmětem sporu v původním řízení a týká se předčasné splatnosti hypotečního úvěru, v souladu s uvedenými ustanoveními.
- 34 Za těchto podmínek se Juzgado de Primera Instancia n° 17 de Palma de Mallorca rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Respektuje španělské řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou článek 7 směrnice 93/13[...], když neumožňuje, aby soud před rozhodnutím o nařízení výkonu rozhodnutí přezkoumal z úřední povinnosti klauzuli o předčasné splatnosti úvěru z jednostranné iniciativy banky, která je sama o sobě a při konkrétním uplatnění v daném případě považována za zneužívající a která je nezbytná k tomu, aby profesionální poskytovatel úvěru mohl využít tohoto zvýhodněného výkonu rozhodnutí?
- 2) Rovněž z hlediska článku 7 směrnice 93/13[...], jaký má být rozsah zásahu soudu v případě uvedené klauzule, když má nařídit výkon rozhodnutí v řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou?
- 3) Lze smluvní klauzuli, která umožňuje finanční instituci, jež poskytla úvěr, jednostranné zrušení úvěrové smlouvy z čistě objektivních důvodů, z nichž některé nesouvisejí se samotnou smlouvou a v projednávaném případě z důvodu nezaplacení čtyř měsíčních splátek hypotečního úvěru, považovat, samu o sobě a při jejím konkrétním uplatnění v daném případě, za zneužívající, s ohledem na čl. 3 odst. 1 a 3 směrnice 93/13[...], jakož i na bod 1 písm. e) a g) a bod 2 písm. a) její přílohy?“
- 35 Rozhodnutím předsedy Soudního dvora ze dne 20. června 2013 byly věci C-537/12 a C-116/13 spojeny pro účely písemné a ústní části řízení, jakož i pro účely rozsudku.

K předběžným otázkám

- 36 Pokud se položená předběžná otázka shoduje s otázkou, o níž již Soudní dvůr rozhodl, pokud lze odpověď na tuto otázku jasně vyvodit z judikatury nebo pokud o odpovědi na položenou předběžnou otázku nelze rozumně pochybovat, může Soudní dvůr podle článku 99 jednacího řádu kdykoli na návrh soudce zpravodaje a po vyslechnutí generálního advokáta rozhodnout usnesením s odůvodněním.
- 37 V projednávaných spojených věcech je namíste použít uvedený článek.

Ke dvěma předběžným otázkám ve věci C-537/12 a ke dvěma prvním předběžným otázkám ve věci C-116/13

- 38 Podstatou uvedených otázek předkládajících soudů, které je třeba přezkoumat společně, je, zda má být směrnice 93/13 vykládána v tom smyslu, že brání takové právní úpravě členského státu, jako je právní úprava dotčená ve věcech v původních řízeních, která soudu, který rozhoduje v řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou, neumožňuje ani přezkoumat z úřední povinnosti či na návrh spotřebitele zneužívající povahu ustanovení obsaženého ve smlouvě, ze které vyplývá vymáhaný dluh a která je podkladem pro exekuční titul, ani přijmout předběžná opatření zajišťující plný účinek konečného rozhodnutí přijatého v odpovídajícím nalézacím řízení soudem, který je příslušný k posouzení zneužívající povahy daného ustanovení.

- 39 V tomto ohledu z ustálené judikatury vyplývá, že systém ochrany zavedený směrnicí 93/13 vychází z myšlenky, že se spotřebitel nachází v nerovném postavení vůči prodávajícímu nebo poskytovateli, jak co se týče vyjednávací síly, tak úrovně informovanosti (výše uvedený rozsudek Aziz, C-415/11, bod 44).
- 40 S ohledem na takové nerovné postavení čl. 6 odst. 1 uvedené směrnice stanoví, že zneužívající klauzule nejsou pro spotřebitele závazné. Jak vyplývá z judikatury, jedná se o kogentní ustanovení, které směřuje k nahrazení formální rovnováhy, kterou smlouva nastoluje mezi právy a povinnostmi smluvních stran, rovnováhou skutečnou, která může obnovit rovnost mezi těmito smluvními stranami (výše uvedený rozsudek Aziz, bod 45).
- 41 V tomto kontextu již Soudní dvůr několikrát uvedl, že vnitrostátní soud má povinnost posuzovat zneužívající povahu smluvního ustanovení spadajícího do působnosti uvedené směrnice z úřední povinnosti a odstraňovat tak nerovnováhu, která existuje mezi spotřebitelem a prodávajícím nebo poskytovatelem, pokud má za tímto účelem k dispozici nezbytné informace o právním a skutkovém stavu (výše uvedený rozsudek Aziz, bod 46 a citovaná judikatura).
- 42 Soudní dvůr rovněž uvedl, že směrnice 93/13 musí být vykládána v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která neumožňuje soudu, jemuž je předložen návrh na vydání platebního rozkazu, aby bez námítky podané spotřebitelem posoudil z úřední povinnosti, *a limine* či v jakémkoli jiném stadiu řízení, zneužívající povahu ustanovení o úrocích z prodlení obsaženého ve smlouvě uzavřené mezi prodávajícím či poskytovatelem a spotřebitelem, ačkoli má pro tyto účely k dispozici potřebné informace o právním a skutkovém stavu (výše uvedený rozsudek Banco Español de Crédito, bod 57).
- 43 Soudní dvůr mimoto v bodě 64 výše uvedeného rozsudku Aziz uvedl, že uvedená směrnice musí být vykládána v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která v rámci řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou nestanoví jako důvod pro podání námítky zneužívající povahu smluvního ustanovení, na základě kterého byl vydán exekuční titul, a zároveň neumožňuje soudu, který rozhoduje ve věci samé a který je příslušný posoudit zneužívající povahu takového ustanovení, přijmout předběžná opatření, především přerušit uvedené řízení o výkonu rozhodnutí, jestliže je přijetí takových opatření nezbytné k zajištění plného účinku konečného rozhodnutí.
- 44 Za těchto podmínek je třeba uvést, že citovaná judikatura umožňuje jasně vyvodit odpověď na položené předběžné otázky v rozsahu, v jakém se v podstatě týkají vymezení, na základě uvedené směrnice, pravomoci soudu příslušného k povolení výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou, v rámci téhož procesního režimu, který byl Soudním dvorem analyzován ve výše uvedeném rozsudku Aziz.
- 45 V tomto ohledu je nutno konstatovat, že při neexistenci harmonizace vnitrostátních mechanismů nuceného výkonu je úkolem vnitrostátního práva jednotlivých členských států, aby určilo způsoby provedení jednak důvodů, na základě kterých je přípustné podávat námítky v řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou, a jednak pravomoci přiznané v dané fázi soudu příslušnému pro výkon rozhodnutí k přezkumu legitimacy ustanovení smluv uzavřených se spotřebiteli, na základě kterých byl vydán exekuční titul, a to v souladu se zásadou jejich procesní autonomie s tím, že nesmí být méně příznivé než ty, kterými se řídí obdobné situace ve vnitrostátním právu (zásada rovnocennosti), ani nesmějí v praxi znemožňovat nebo nadměrně ztěžovat výkon práv přiznaných spotřebitelům unijním právním řádem (zásada efektivity) (obdobně viz výše uvedený rozsudek Aziz, bod 50).
- 46 K zásadě rovnocennosti je nutno uvést, že Soudní dvůr nemá k dispozici žádnou informaci, která by mohla vyvolat pochybnosti o souladu právní úpravy dotčené ve věcech v původních řízeních s touto zásadou.

- 47 Ze spisu totiž vyplývá, že španělský procesní režim soudu příslušnému k výkonu rozhodnutí zakazuje, aby v rámci řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou buď přezkoumával z úřední moci nebo na návrh účastníka řízení smlouvu, z níž vyplývá vymáhaný dluh, z jiných důvodů, než jsou výslovně stanovené důvody námitky, nebo aby přijal předběžná opatření zajišťující plný účinek konečného rozhodnutí soudu rozhodujícího ve věci samé, nejen pokud poslední uvedený posuzuje zneužívající povahu ustanovení obsaženého ve smlouvě uzavřené mezi poskytovatelem nebo prodávajícím a spotřebitelem s ohledem na článek 6 směrnice 93/13, ale rovněž pokud ověřuje rozpor mezi takovým ustanovením a vnitrostátními nepominutelnými pravidly, což mu však přísluší ověřit.
- 48 K zásadě efektivity je nutno připomenout, že podle ustálené judikatury každý případ, v němž vyvstává otázka, zda vnitrostátní procesní ustanovení znemožňuje nebo nadměrně ztěžuje použití unijního práva, musí být analyzován s přihlédnutím k místu tohoto ustanovení v řízení jako celku, jeho průběhu a jeho zvláštnostem u různých vnitrostátních soudních orgánů (výše uvedený rozsudek Aziz, bod 53).
- 49 V projednávané věci ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že ve smyslu článku 695 občanského soudního řádu v řízeních o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou může povinná osoba, vůči níž je veden výkon rozhodnutí, vznést námitku proti výkonu rozhodnutí, jen pokud se opírá o zánik zajištění nebo zajištěné pohledávky, nebo o chybu při výpočtu splatné částky, jestliže se v případě zajištěné pohledávky jedná o konečný zůstatek na účtu mezi oprávněným a povinným, vůči němuž je veden výkon rozhodnutí, anebo o existenci jiné hypotéky nebo jiného zajištění zapsaných před vznikem závazku, který je důvodem k danému řízení.
- 50 Podle článku 698 občanského soudního řádu bude o jakékoli námitce vznesené dlužníkem, včetně námitek, které se týkají neplatnosti exekučního titulu, jakož i splatnosti, určitosti, zániku nebo výše pohledávky, rozhodnuto v příslušném řízení, a nepovede to k přerušení nebo zastavení řízení upraveného v dotčené kapitole.
- 51 Kromě toho podle článku 131 zákona o hypotékách budou předběžné zápisy návrhu na zrušení hypotéky nebo jiné zápisy, které nebyly provedeny na základě některého z případů, které mohou vést k přerušení výkonu rozhodnutí, zrušeny podle nařízení o zrušení uvedeného v článku 133 tohoto zákona za předpokladu, že takové zápisy byly provedeny po marginální poznámce o vystavení dokladu o závazku.
- 52 Z těchto údajů přitom vyplývá, že ve španělském procesním režimu je konečný příklep majetku zatíženého hypotékou třetí osobě vždy nezvratný, a to i pokud má zneužívající povaha ustanovení napadeného spotřebitelem před soudem rozhodujícím ve věci samé za následek neplatnost řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou, s výjimkou případů, kdy tento spotřebitel provedl předběžný zápis návrhu na zrušení hypotéky před provedením uvedené marginální poznámky (výše uvedený rozsudek Aziz, bod 57).
- 53 V tomto ohledu je však nutno konstatovat, že s ohledem na průběh a zvláštnosti řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou dotčeného ve věci v původním řízení, je takovou hypotézu třeba pokládat za nepravděpodobnou, jelikož hrozí nezanedbatelné riziko, že dotčený spotřebitel neprovede takový předběžný zápis ve lhůtách, které byly za tímto účelem stanoveny, a to buď z důvodu obzvláště krátké lhůty předmětného řízení o výkonu rozhodnutí, nebo proto, že nezná či si neuvědomuje rozsah svých práv (viz výše uvedený rozsudek Aziz, bod 58).
- 54 Jak přitom Soudní dvůr rozhodl v bodě 59 výše uvedeného rozsudku Aziz, takový procesní režim může narušovat účinnost ochrany sledované směrnice 93/13, neboť nepřipouští možnost, že soud rozhodující ve věci samé, k němuž spotřebitel podal návrh na určení zneužívající povahy smluvního ustanovení, na jehož základě byl vydán exekuční titul, přijme předběžná opatření způsobilá přerušit nebo zastavit řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou v případech, kdy je přijetí takových opatření nezbytné k zajištění plného účinku konečného rozhodnutí.

- 55 Stejně tak je nutné konstatovat, že takový procesní režim může narušovat účinnost ochrany sledované směrnicí 93/13 rovněž v rozsahu, v jakém znemožňuje soudu příslušnému k výkonu rozhodnutí buď přezkoumat z úřední moci nebo na návrh spotřebitele zneužívající povahu ustanovení obsaženého ve smlouvě, z níž vyplývá vymáhaný dluh a která je v projednávané věci podkladem pro exekuční titul, nebo přijmout předběžné opatření a přerušit nebo zastavit řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou, pokud je takové opatření nezbytné k zajištění plného účinku konečného rozhodnutí soudu rozhodujícího ve věci samé, u kterého spotřebitel uplatňuje takovou zneužívající povahu.
- 56 Jak totiž rozhodl Soudní dvůr, bez uvedené možnosti by ve všech případech, kdy jako ve věci v původním řízení došlo k výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou před vydáním rozhodnutí soudu příslušného ve věci samé, kterým bylo ustanovení obsažené ve smlouvě, z níž vychází hypotéka, prohlášeno za zneužívající, a kterým bylo tedy řízení o výkonu rozhodnutí prohlášeno za neplatné, dané rozhodnutí dotčenému spotřebiteli mohlo zajistit pouze následnou ochranu výlučně v podobě náhrady škody, která se jeví jako neúplná a nedostatečná a v rozporu s ustanovením čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13 nepředstavuje ani přiměřený ani účinný prostředek zabraňující dalšímu používání uvedeného ustanovení (výše uvedený rozsudek Aziz, bod 60).
- 57 To platí tím spíše, jestliže je majetkem, který je předmětem hypotečního zajištění, dům poškozeného spotřebitele a jeho rodiny, jako je tomu ve věci v původním řízení, neboť tento mechanismus ochrany spotřebitele omezený pouze na poskytnutí náhrady škody neumožňuje zamezit definitivní a nezvratné ztrátě tohoto obydlí (výše uvedený rozsudek Aziz, bod 61).
- 58 Prodávajícím či poskytovatelům by tedy stačilo zahájit řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou, aby spotřebitele v podstatě zbavili ochrany sledované směrnicí 93/13, což je též v rozporu s judikaturou Soudního dvora, podle níž specifika soudního řízení, které probíhá v rámci vnitrostátního práva mezi prodávajícím nebo poskytovatelem a spotřebitelem, nemohou představovat okolnost, která může mít dopad na právní ochranu, kterou musí mít spotřebitel na základě ustanovení této směrnice (výše uvedený rozsudek Aziz, bod 62).
- 59 Za těchto podmínek je nutno konstatovat, že španělské právní předpisy dotčené v původním řízení se nejeví být v souladu se zásadou efektivity, jelikož v řízeních o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou, která zahajují prodávající či poskytovatelé vůči spotřebitelům na straně žalovaných, znemožňují ochranu, kterou spotřebitelé mají podle směrnice, nebo její uplatnění nadměrně ztěžují (výše uvedený rozsudek Aziz, bod 63).
- 60 S ohledem na uvedené úvahy je namístě odpovědět na obě otázky ve věci C-537/12 a na první dvě otázky ve věci C-116/13 tak, že směrnice 93/13 musí být vykládána v tom smyslu, že brání takové právní úpravě členského státu, jako je právní úprava dotčená ve věcech v původních řízeních, která soudu, který rozhoduje v řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou, neumožňuje ani přezkoumat z úřední povinnosti či na návrh spotřebitele zneužívající povahu ustanovení obsaženého ve smlouvě, ze které vyplývá vymáhaný dluh a která je podkladem pro exekuční titul, ani přijmout předběžná opatření, zejména přerušit výkon rozhodnutí, jestliže je přijetí takového opatření nezbytné k zajištění plného účinku konečného rozhodnutí přijatého v odpovídajícím nalézacím řízení soudem, který je příslušný k posouzení zneužívající povahy daného ustanovení.

Ke třetí předběžné otázce ve věci C-116/13

- 61 Podstatou této otázky předkládajícího soudu je žádost o upřesnění výkladu čl. 3 odst. 1 a 3 směrnice 93/13, jakož i bodu 1 písm. e) a g) a bodu 2 písm. a) její přílohy, pro účely posouzení zneužívající povahy ustanovení, které je předmětem sporu v původním řízení a týká se „předčasné splatnosti hypotečního úvěru“.

- 62 V tomto ohledu je třeba uvést, že ve výše uvedeném rozsudku Aziz musel Soudní dvůr odpovědět na podobnou otázku, aby vnitrostátnímu soudu umožnil zejména ověřit zneužívající povahu ustanovení o předčasné splatnosti dlouhodobého hypotečního úvěru. Proto lze odpověď na tuto otázku jasně vyvodit z úvah rozvinutých v uvedeném rozsudku.
- 63 Podle ustálené judikatury Soudního dvora se jeho příslušnost v této oblasti vztahuje na výklad pojmu „zneužívající klauzule“ uvedeného v čl. 3 odst. 1 směrnice 93/13 a její příloze, jakož i na stanovení kritérií, která vnitrostátní soud může nebo musí použít při přezkumu smluvní klauzule s ohledem na ustanovení této směrnice, přičemž je věcí tohoto soudu, aby s přihlédnutím k uvedeným kritériím rozhodl o konkrétní kvalifikaci předmětné smluvní klauzule v závislosti na okolnostech vlastních danému případu. Z toho vyplývá, že Soudní dvůr se musí ve své odpovědi omezit na to, že předkládajícímu soudu poskytne údaje, které by posledně uvedený měl zohlednit při posuzování zneužívajícího charakteru dotyčné klauzule (viz rozsudky ze dne 26. dubna 2012, Invitel, C-472/10, bod 22, a výše uvedený rozsudek Aziz, bod 66).
- 64 Za těchto podmínek je třeba uvést, že čl. 3 odst. 1 uvedené směrnice odkazem na pojmy „dobrá víra“ a „významná nerovnováha mezi právy a povinnostmi stran, které vyplývají z dané smlouvy, v neprospěch spotřebitele“, pouze abstraktně definuje prvky, které dávají smluvní klauzuli, která nebyla individuálně sjednána, zneužívající charakter (výše uvedený rozsudek Aziz, bod 67).
- 65 Přitom jak již Soudní dvůr uvedl, za účelem zodpovězení otázky, zda klauzule způsobuje „významnou nerovnováhu“ v právech a povinnostech stran, které vyplývají z dané smlouvy, v neprospěch spotřebitele, je třeba vzít v potaz především pravidla stanovená vnitrostátním právem pro případ, kdy si smluvní strany samy daný aspekt neupravily. Právě tato srovnávací analýza vnitrostátnímu soudu umožní zhodnotit, zda a případně do jaké míry je právní postavení spotřebitele smlouvou zhoršeno ve srovnání s právním postavením, jaké by měl podle platné vnitrostátní právní úpravy. Stejně tak by za tímto účelem mělo být přezkoumáno právní postavení, v jakém se daný spotřebitel nachází s ohledem na prostředky, které má podle vnitrostátních právních předpisů k dispozici pro zabránění dalšímu používání zneužívajících klauzulí (výše uvedený rozsudek Aziz, bod 68).
- 66 Pokud jde o otázku, za jakých okolností je způsobena taková významná nerovnováha „v rozporu s požadavkem dobré víry“, je třeba konstatovat, že podle judikatury Soudního dvora musí vnitrostátní soud za tímto účelem ověřit, zda prodávající nebo poskytovatel, který jedná se spotřebitelem poctivě a přiměřeně, mohl rozumně očekávat, že by spotřebitel s takovou klauzulí souhlasil v rámci individuálního vyjednávání o obsahu smlouvy (výše uvedený rozsudek Aziz, bod 69).
- 67 V této souvislosti je třeba připomenout, že příloha, na kterou odkazuje čl. 3 odst. 3 směrnice 93/13 obsahuje pouze informativní a příkladný výčet ustanovení, která mohou být prohlášena za zneužívající (výše uvedený rozsudek Aziz, bod 70).
- 68 Zejména bod 1 písm. e) a g) uvedené přílohy uvádí ustanovení, jejichž cílem nebo následkem je jednak uložit spotřebiteli, který neplní závazek, aby platil nepřiměřeně vysoké odškodné, jednak umožnit prodávajícímu nebo poskytovateli, aby ukončil smlouvu s platností na dobu neurčitou bez patřičné výpovědní lhůty, s výjimkou případů, kdy pro to existují závažné důvody. Bod 2 písm. a) uvedené přílohy dále uvádí, že bod 1 písm. g) není na překážku podmínkám, jimiž si poskytovatel finančních služeb vyhrazuje právo jednostranně ukončit bez výpovědní lhůty smlouvu s platností na dobu neurčitou, je-li k tomu pádný důvod, za předpokladu, že se po poskytovateli vyžaduje, aby neprodleně informoval druhou smluvní stranu nebo strany.
- 69 Ve světle těchto kritérií přísluší Juzgado de Primera Instancia n° 17 de Palma de Mallorca posoudit zneužívající povahu ustanovení o předčasné splatnosti hypotečního úvěru dotčeného ve věci v původním řízení, na základě kterého může finanční instituce jednostranně vypovědět smlouvy o úvěru na dobu určitou a požadovat splacení zbývajících nesplacených částek jistiny a úroků z důvodu neplnění smluvních povinností ze strany dlužníka po omezenou dobu.

70 V tomto ohledu je třeba uvést, že předkládajícímu soudu přísluší zejména ověřit, zda je právo prodávajícího či poskytovatele jednostranně vypovědět smlouvu vázáno na to, že spotřebitel nesplní závazek, který má zásadní význam v rámci daného smluvního vztahu, zda je toto právo stanoveno pro případy, kdy je takové nesplnění závazku dostatečně závažné vzhledem k délce trvání a k výši úvěru, zda se toto právo odchyluje od právní úpravy použitelné v případě neexistence dohody v tomto ohledu mezi stranami a ztěžuje tak spotřebiteli – s ohledem na procesní prostředky, které má k dispozici – přístup k soudu a výkon práva se v řízení účinně bránit, a zda vnitrostátní právo stanoví vhodné a účinné prostředky, které spotřebiteli, vůči němuž je taková klauzule uplatněna, umožní odvrátit účinky jednostranného vypovězení úvěrové smlouvy (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Aziz, body 73 a 75).

71 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na třetí otázku ve věci C-116/13 odpovědět tak, že čl. 3 odst. 1 a 3 směrnice 93/13, jakož i bod 1 písm. e) a g) a bod 2 písm. a) její přílohy musí být vykládány v tom smyslu, že za účelem posouzení zneužívající povahy takového ustanovení o předčasné splatnosti hypotečního úvěru, jako je ustanovení ve věci projednávané v původním řízení, má zvláštní význam zejména:

- zda je právo prodávajícího či poskytovatele jednostranně vypovědět smlouvu vázáno na to, že spotřebitel nesplní závazek, který má zásadní význam v rámci daného smluvního vztahu,
- zda je toto právo stanoveno pro případy, kdy je takové nesplnění závazku dostatečně závažné vzhledem k délce trvání a k výši úvěru,
- zda se toto právo odchyluje od právní úpravy použitelné v případě neexistence dohody v tomto ohledu mezi stranami a ztěžuje tak spotřebiteli – s ohledem na procesní prostředky, které má k dispozici – přístup k soudu a výkon práva se v řízení účinně bránit, a
- zda vnitrostátní právo stanoví vhodné a účinné prostředky, které spotřebiteli, vůči němuž je taková klauzule uplatněna, umožní odvrátit účinky jednostranného vypovězení úvěrové smlouvy.

Předkládajícímu soudu přísluší provést toto posouzení v závislosti na všech okolnostech vlastních sporu, který mu byl předložen.

K nákladům řízení

72 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) **Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách musí být vykládána v tom smyslu, že brání takové právní úpravě členského státu, jako je právní úprava dotčená ve věcech v původních řízeních, která soudu, který rozhoduje v řízení o výkonu rozhodnutí týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou, neumožňuje ani přezkoumat z úřední povinnosti či na návrh spotřebitele zneužívající povahu ustanovení obsaženého ve smlouvě, ze které vyplývá vymáhaný dluh a která je podkladem pro exekuční titul, ani přijmout předběžná opatření, zejména přerušit výkon rozhodnutí, jestliže je přijetí takového opatření nezbytné k zajištění plného účinku konečného rozhodnutí přijatého v odpovídajícím nalazacím řízení soudem, který je příslušný k posouzení zneužívající povahy daného ustanovení.**

2) Článek 3 odst. 1 a 3 směrnice 93/13, jakož i bod 1 písm. e) a g) a bod 2 písm. a) její přílohy musí být vykládány v tom smyslu, že za účelem posouzení zneužívající povahy takového ustanovení o předčasné splatnosti hypotečního úvěru, jako je ustanovení ve věci projednávané v původním řízení, má zvláštní význam zejména:

- zda je právo prodávajícího či poskytovatele jednostranně vypovědět smlouvu vázáno na to, že spotřebitel nesplní závazek, který má zásadní význam v rámci daného smluvního vztahu;
- zda je toto právo stanoveno pro případy, kdy je takové nesplnění závazku dostatečně závažné vzhledem k délce trvání a k výši úvěru;
- zda se toto právo odchyluje od právní úpravy použitelné v případě neexistence dohody v tomto ohledu mezi stranami a ztěžuje tak spotřebiteli – s ohledem na procesní prostředky, které má k dispozici – přístup k soudu a výkon práva se v řízení účinně bránit, a
- zda vnitrostátní právo stanoví vhodné a účinné prostředky, které spotřebiteli, vůči němuž je taková klauzule uplatněna, umožní odvrátit účinky jednostranného vypovězení úvěrové smlouvy.

Předkládajícímu soudu přísluší provést toto posouzení v závislosti na všech okolnostech vlastních sporu, který mu byl předložen.

Podpisy.